

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Pars Prima. De Ivrisdictione Et Foro Competenti. Pars Secunda. De Præeinentiis & Præcedentiis

**Luca, Giovanni Battista de
Coloniae Agrippinae, 1691**

Disc. XXVIII. Colonien. Monasterii S. Cornelii ad Indam. An & quando Ordinarius loci jurisdictionem habeat etiam ordinariam in Monasterio Regulari, ejusque Abbate, & Religiosis, ubi agitur de illis ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74087](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74087)

Assistente etiam regula generali, exclusiva voluntatis derogandi juri tertii, ex propria providentia magis, quam ex illa legis, vel Principis quaesito ad communiter notata *ad intellectum text. l. a. ff. qui potior. in pign. ex collectis per Add. ad dec. 666. par. 4. rec. tom. 3. Ostob. decis. 115. num. 5. & 6.* quæ regula si procedit in quocumque Principe, fortius magisque de plano locum habet in Papa expressè proficiente per ejus regulam de jure tertio quaesito non tollendo non derogare juribus tertii ex deductis per *Gomesium ad eandem regulam Gabr. de jur. tertii quaesito non tollen. conclus. i. cum concord. collectis per Adden. ad dictam decis. 666. par. 4. rec. tom. 3.*

In dicta tamen resolutione, suggerit memoria, reservatam fuisse approbationem Confessariorum, Et meritò, quia tunc jurisdictio exerceri non dicitur cum ipso Monasterio, sed cum ipsis Confessariis volentibus Sacramenta intra diocesim ministrare, quamvis hæc ratio, retenta quoad Monasterium omnimoda exemptione, non esset tuta, quoniam ex eadem ratione, ob quam cum sola licentia, & approbatione superioris Regularis, istud Sacramentum per ipsos Regulares, & exemptos ministratur intra ipsorum Monasteriorum seu Conventuum virorum ambitum, cum viris regularibus, seu aliis Prælato regulari subiectis, ita pariter in præsentia, cum ex frequenter supra deductis, jurisdictio Ordinariis locorum delegata, etiam cum exemptis Sacramenta ministrantibus, competat, potius in ratione activa quam passiva, & sic ratione cleri, & populi secularis, quibus tanquam propriis ovibus & subditis sub ejus cura existentibus divina pabula ministrantur; Nihilominus cum agatur de Monialibus, in hac parte laudavi moderationem, Prout etiam in altera, ut puto sequuta, circa custodiam seu violationem Clausuræ, ex ratione deducta in *dicta Neapolitana*, & in *Marsicana disc. 18.* & alibi, quod scilicet hujusmodi custodia, magis pender ab extrâ, quam ab intra, & sic potius ratione cleri, & populi secularis, quem Prælatus Regularis inferior compescere non potest.

Alia etiam ratione accedente, quod licet æquè ac in Ordinario loci, non improbabili fiducia haberi posset in vigilantia & cura Prælati Regularis majoris, puta *Generalis*, vel etiam *Provincialis*, cujus fides & idoneitas per universam Religionem, seu provinciam respectivè probata est, ad quod munus regulariter, probati & primi Ordinis Patres eligi solent, Ad instar illius fiduciæ, quam Sac. Concil. Tridentinum habet quoad jurisditionem spirituales in iis, qui sunt Capita Religionum, Nihilominus isti majores Prælati non semper resident in loco utpote universam Religionem, seu Provinciam respectivè peragrantes & visitantes, ideoque consultum non est hujusmodi visitationi clausuræ, pro qua necessaria est Prælati, vel præsentia, vel vicinitas continua, ut promptè occurrere valeat casibus, qui indies contingere possunt, ut ponderatur in *eadem Neapolit.* unde meritò omnes hujusmodi difficultates substulit Constitutio *Alexandri VII. edita de anno 1664.*

Quia verò non agebatur de Monasterio, generaliter & indefinite admittente omne genus personarum, sed restricto ad mulieres de genere dictorum *Ius habentium*, quibus temporalis administratio commissa est, Ponderabam ex hac facti circumstantia, omninò mandari debere, id quod antiquitùs, ex nimium laudabili consuetudine in omnibus Monasteriis servabatur, ut scilicet quotiescumque

Confessarii, Medici, Chirurghi, vel etiam ipsimet Episcopi, vel Superiores, Monasterium ingredi volunt, id facere debeant cum interventu alicujus ex probatis patribus familias, qui vulgò *Deputati* dici solent, ab ipsa populi Communitate nominati, Quoniam cum sint cives, propriumque, ac proximum habeant interesse, filiarum, sororum, aliarumque conjunctarum, magis eis cordi est clausuræ custodia; Unde propterea occasione plurium controversiarum desuper habitatum inter Episcopos, & Communitates sæculares, præsertim in una *Cusentina* inter illam Civitatem & Archiepiscopum habita in Sac. Congregatione Episcoporum & Regularium. Dicebam in hac materia, errores, ac exorbitantias inconvenientium productivas, adesse hinc inde, & in utroque extremo respectivè vitiosas, ex parte scilicet laicorum, ultra quam ut par est id prætendentium in ratione auctoritativa, & jurisdictionali, quasi quod Episcopus vel alii per eum deputati, clausuram ingredi non possent absque interventu illorum, quos ipsa Communitas deputavit pro ejus libito, quod revera est fabulosum, unde meritò Sac. Congregatio pluries hanc prætensionem rejecit, præsertim quia laici pro hujusmodi prætensione consuetudinis obervantia, imprudenter laicales Magistralis adire solent.

Et e conversò magna videtur imprudentia Episcoporum, aliorumque Prælatorum, ex prudenti consilio id non prædicandi, cum ita eorum idemnitati in quocumque casu consultum sit, ac etiam pluribus inconvenientibus occurreretur, Unde propterea mihi videbatur, quod per Sac. Congregationem, generaliter id injungi deberet Episcopis aliisque Prælatis, Clausuræ Monialium curam habentibus, quod scilicet ipsi, in ratione consultiva, requirerent Communitatem laicalem, ejusque Concilium generale vel particulare, ut sibi videbatur, pro nominatione plurium probatorum patrum familias, qui ad hoc munus toti populo interessato in pudicitia monialium oportuni videantur, & sic tanquam per speciem illius gratæ & consultivæ nominationis, quam aliquando Prælati à Parochianis & populo exigere solent de clericis, ex quibus gratus Rector eligatur *ad not. per canonistas in cap. quod ad Dei timorem de statu Monachorum Caval. dec. 416. num. 1.* cum similibus, Ad effectum scilicet, ut idem Prælatus, ex pluribus ita per populum approbatis, ex propria jurisdictione, & auctoritate eligat aliquos sibi benè visos, cum ita cessaret facultas potestativa, & jurisdictionalis laicorum, & rectè satisfaceret populis, multisque inconvenientibus consuleretur.

COLONIEN. MONASTERII
S. CORNELII AD INDAM
P R O
ABBATE ET MONASTERIO
C U M
ARCHIEPISCOPO.

Causa disputata in Sac. Congregatione Episcoporum, & Regularium, & absque resolutione remissus ad Romam.

An & quando Ordinarius loci jurisdictionem habeat

habeat etiam ordinariam in Monasterio Regulari, ejusque Abbate & Religiosis, ubi agitur de illis Monasteriis, quæ cum aliis non connectuntur, sed reguntur de per se, & independenter, An scilicet exemptiones generales competentes Religionibus, capiant hæc Monasteria.

S U M M A R I U M.

- 1 **I**n partibus Ultramontanis plura Monasteria Regularium reguntur singulariter, & de per se independenter.
- 2 Casus controversa.
- 3 De generica exemptione Monachorum & Regularium ex Synodo celebrata sub Divo Gregorio Magno, & num. 8.
- 4 Hodie universus Ordo regularis est exemptus.
- 5 Causa exigentes probationes & processum remittuntur per Sac. Congregationem ad Indices ordinarios.
- 6 Congregatio Casinensis non egreditur Italiam, ejusque privilegia non conveniunt Monasteriis Ordinis S. Benedicti extra Italiam.
- 7 De origine, progressu, & divisione Ordinis S. Benedicti.
- 8 De eadem exemptione generali Regularium, de qua num. 3.
- 9 De differentia in proposito exemptionis inter Religiones, quæ reguntur per viam universitatis & Monasteria singularia.
- 10 Recensentur aliqua exemptionis vel subjectionis argumenta.

D I S C. XXVIII.

Um in partibus Ultramontanis, præsertim verò, ac frequentius in Germania, quamplura adsint Monasteria Regularium, independenter, & de per se cum proprio Abbate & Capitulo se regentia, absque communicatione cum aliis Monasteriis sive Universitate Religionis seu Congregationis, ut habetur in *Treveren unionis decis. 24. par. 9. rec.* & in aliis, Cujus naturæ seu qualitatis est Monasterium S. Cornelii ad Indam Ordinis S. Benedicti Congregationis *Bursfeldensis*, situm intra limites Diocæsis *Colonien.* Atque Archiepiscopus prætenderet, illud sibi jure Ordinario in omnibus esse subiectum, præsertim verò circa visitationem; E conversò autem ex parte Monasterii prætenderetur exemptio generaliter competens Monachis, Vele generica exemptione Monastico Ordini concessa in Synodo habita sub Divo Gregorio Magno anno 1601. de quo in *Canone quàm sit necessarium 18. quest. 2. Baron. in anal. eodem anno 1601. Passarin. tom. 3. de statu hominum quest. 189. num. 10. inspecl. 10. num. 974. & ceteri.* Vel ex privilegiis specialibus Ordini S. Benedicti concessis per *Clementem VII. Benedictum XII. & Eugenium IV.* Vel de umum ob generalem communicationem privilegiorum, quæ habetur inter Religiones, ob quam, sive directè, sive indirectè univeisus Ordo Regularis de facto exemptus est, ut advertunt *Cochier. de jurisdictione in exemptos p. 1. q. 17. n. 9. Barbos. de Episcopo alleg. 105. num. 3. Tamburim. de jur. Abb. tom. 1. disp. 15. questio 2.* & ceteri apud eos, & apud *Card. de Luca de jurisdic. & foro compet.*

Frances Episcopum Barbastren. in Pastoral. Regul. par. 2. quest. 2. ubi latè de hac materia exemptionis Regularium, ejusque origine & introductione.

Orta proinde de super controversia, & re delatà ad Sac. Congregationem Episcoporum & Regularium, post binam disputationem, cum multa hinc inde invicem pugnantia deducerentur, ac supponerentur in factò, quæ probationes ac formalem processum requirebant, & ex quibus, exemptionis vel respectivè subjectionis decisio pendere videbatur, Idcirco nulla capta resolutione, ad normam *Constitutionis 74. Sixti V.* causa, tanquam exigens formalem processum, & telam judicariam, remissa fuit ad *Rotam*, ubi pendet indecisa, quod hucusque sciam.

In dictis autem disputationibus habitis in Sac. Congregatione, tres fuerunt inspectiones seu puncti. Primò scilicet, an illud Monasterium censendum esset Ordinis S. Benedicti, ita & realiter, quod ei convenirent Apostolicæ Constitutiones concedentes privilegia exemptiva, præsertim vero; 2. & 9. *Innocentii IV.* Secundò, an posita negativa, suffragaretur exemptio generalis competens universo Ordini Monastico, omnibusque Religionibus Regularibus, vel directè, vel per communicationem ut supra; Et tertio circa speciales facti circumstantias quæ respectu hujus Monasterii quoad exemptionem, vel subjectionem respectivè concurrerant.

Quoad primum, scribentes pro Archiepiscopo in eo insistebant, quod originalis exemptio competens Monachis Nigris Ordinis S. Benedicti, constituentibus in Italia Congregationem, quæ *B. Iustina de Padua seu Casinensis* dicitur, proveniret à dictis Constitutionibus 2. & 9. *Eugenii IV.* percurrentibus tantum dictam Congregationem, Hinc inferendo, eas suffragari non posse huic Monasterio, utpote nullam connexionem habenti cum dicta Congregatione non egrediente limites Italiae, & consequenter quod illud Monasterium, sive esset Ordinis S. Benedicti, sive cujuscumque alterius Ordinis, remaneret sub dispositione juris communis, qua attentata, & cessantibus privilegiis exemptivis, ex magis communi & vera opinione, à qua infra in secunda inspectione, Monachi seu Regulares, ad instar reliqui cleri, & populi, subjacent jurisdictioni, ac legi diocæsanæ illius Ordinarii, intra cujus Diocæsis limites vivunt.

Scribens pro Monasterio, non negabam dictas Constitutiones *Eugenii IV.* percutere solum dictam Congregationem *Casinensem*, non egredientem limites Italiae, proindeque non complectentem istud Monasterium, quod ab eisdem Congregationis Præsidente Generali, aliisque Superioribus, nullam habet dependentiam, ejusque professores dicuntur de Congregatione *Brusfeldensis*; Dicebam tamen, non ex inde resultare, eorumdem scribentium assumptum, sive consequentiam, quod scilicet illud non esset Ordinis S. Benedicti, quasi quod iste ad hanc secundam Congregationem restrictus esset. Hoc enim erat æquivoce clarum, quale etiam reputatum fuit per Sac. Congregationem, quæ in hoc puncto nullam habuit difficultatem, quod scilicet istud Monasterium esset etiam dicti Ordinis S. Benedicti.

Ad quod probandum, assumendo materiam ab alto seu origine dicebam, S. P. Benedictum in loco qui dicitur *sublacus* instituisse Ordinem Monasticum, qui in Ecclesia Latina seu occidentali fortè fuit primus, per universum Orbem miraculè dilata-

tus, & quia ad differentiam multarum Congregationum seu Reformationum filialium ab ista Religione tanquam à matre emanantium, ut sunt *Cistercienses, Cluniacenses, Celestini, Charthusini, Camaldulenses, Olivetani, Montis Virginis, Vallis umbrosa*, & alia, ab antiquo nuncupari consueverunt *Monachi nigri*, sicut liquet ex *Clement. prima de statu Monachorum*, ubi *Monachi nigri* nuncupantur, & ex Constitutione *V. Benedicti XII.* edita pro hujus Ordinis bono regimine, ubi dicitur, *illum à mari usque ad mare se dilatare, atque per uniuersum Orbem climata se illustrasse*, Unde propterea convincebatur manifestus error dicti assumpti, quod scilicet Ordo prædictus restrictus esset ad Congregationem *Cassinensem* citra montes restrictam.

Et in specie hujusmodi Religiosorum de Congregatione seu observantia *Bursfeldensi* in Germania, quod sint Ordinis *S. Benedicti* habetur in *Salamantina cuculla 9. Dec. 1658. & 23. Junii 1659. coram Cerro impress. post colluctationes Bondem dec. 56.* præsertim in prima, in quibus decisionibus, ex *Belamer. conf. 32. num. 23.* & aliis habetur, Apostolicas Constitutiones loquentes de *Monachis Nigris*, convenire *Benedictinis*, non autem *Basilianis*, quamvis habitum nigrum quoque gestantibus.

Quia verò hic Ordo tractu temporis in varios abusus incidit, diversasque scissuras passus est, ut patet ex toto ritul. decretalium de *statu Monachorum*, præsertim *cap. cum ad Monasterium*, ubi in specie de Monasterio *Sublacen.* & ex dicta *Clement. prima eodem tit.* ac etiam ex *Constitutione V. Benedicti XII.* unde vel fortè ex primavo instituto, vel ex subsequuta introductione, singula Monasteria, etiam in Italia, singulariter & de per se regebantur, eo modo, quo in Germania aliisque partibus Ultramontanis, etiam hodie practicatur, unde relaxationes à regula, alique abusus prodierunt; Idcirco in aliquibus Italiae partibus prodiit quædam ejusdem Ordinis reformatio, quæ *Congregatio unitatis* seu *de observantia* nuncupari capit, trequentiori autem vocabulo *Beata Iustina de Padua*, quia fortè ibi initium habuit, cui Congregationi *Eugenius IV.* in dictis Constitutionibus multa concessit privilegia, illud præsertim amplissimæ exemptionis à quacunque Ordinariorum jurisdictione, & superioritate.

Cum autem Monasterium *Cassinense*, in quo *S. Benedictus* Ordinis institutor ultimam sedem habuit ac mortuus est, dari soleret in Commendam Cardinalibus vel Prælatibus, *Iulius II.* per ejus Constitutionem *primam*, illud proprio Abbati Regulari restituit, ac etiam univertit dictæ Congregationi, cujus Caput in futurum esse deberet, & quæ ab ipso nomen acciperet, *Cassinensis* proinde nuncupata, Atque live posteriori tempore ad istius instar, sive prius in aliis Mundi partibus, alia prodierunt Congregationes sub diversis Constitutionibus & privilegiis, diversisque Prælatibus, & modis rectoribus, inter quas præsertim est ista *Bursfeldensis* in Germania, cum ea differentia, quod pleraque ejusdem instituti Monasteria invicem connectunt, tanquam plura membra unum corpus seu unam Univerſitatem constituentia, ad instar dictæ Congregationis *Cassinensis*, Pleraque verò reguntur singulariter, ac independenter; Et sic benè dicebatur per scribentes in contrarium, dictas Constitutiones *Eugenii IV.* aliaque privilegia concessa Congregationi *Cassinensi*, non convenire huic Monasterio & similibus, non inde tamen inferebatur ad aliud assumptum, quod non esset Ord. *S. Benedicti*.

Quare tota disputatio percutiebat secundum punctum, in quo scribens pro Monasterio tanquam Advocatus, deducebam dictam exemptionem generalem ex Synodo *Gregorii I.* de anno 601. relatus per *Baronium, Passerin.* & alios supra initio allegatos, Addendo etiam respectu hujus Ordinis *S. Benedicti*, magnam verisimilitudinem, quod cum continuato spatio annorum circiter 300. per successivum Ordinem, 25. ferè Pontifices ejusalunos habuerit, prorsus improbabile videbatur, quod hæc & alia longè ampliora ei concessa non essent privilegia, istud præsertim generalis exemptionis, quo de facto qualibet, quamvis exigua & obſcura Religio potitur.

Verùm reflectendo ad veritatem, contrarium credebam probabilius, tum quia verius ac magis communiter receptum est, cessantibus privilegiis particularibus, Regulares, tam quoad Ecclesias, quam quoad personas, subjacere Ordinariis locorum, & comprehendi sub generalitate *text. in cap. omnes Basilica 16. quest. 7.* ut antiquioribus allegatis habetur apud *Tamburin. Barbof. Frances.* & alios supra initio allegatos, *Fagnan. in cap. nimis prava num. 3. de excess. Prælatorum, Rosa decis. 28. num. 2. par. 1. rec.* & plenè ac eruditè comprobatur *Cardinalis de Albiis* in secunda responsiva disceptatione edita in *Romana jurisdictionis seu tituli Cardinalitatis*, de qua infra *disc. 34. in 1. quest.* & quæ disceptationes habentur impressæ in calce hujus tit.

Tum etiam magis in specie, quia id manifestè probatur per *text. in cap. finali de statu Monachorum*, ubi agitur in individuo de hoc Ordine *S. Benedicti*, & distinguuntur Monasteria exempta, à non exemptis, ac probatur etiam *text. in cap. conquirente de officio Ordinarii* ubi præsupponitur facultas Ordinarii visitandi Cappellas & Ecclesias istorum Monachorum *S. Benedicti*; Idemque comprobatur observabam ex eisdem Constitutionibus *Eugenii IV.* concedentibus hanc exemptionem per speciem novi privilegii, quod supponit præcedentem subjectionem, cum non detur acquisitio rei, quæ jam obtinetur, Ac etiam id clarè comprobatur observantia, præsertim in Germania, quod multi sunt Abbates exempti, confirmationem recipientes à Sede Apostolica tanquam huic immediate subiecti, alii verò ab Ordinariis locorum, & consequenter clara est contradistinctio.

Neque dicta inverisimilitudo, quam aliàs more Advocati nimium exaggerabam, alicujus momenti videtur, quoniam magna differentia est inter eas 9 Religiones seu Congregationes, quæ in forma Collegiali seu per constitutionem Univerſitatis, reguntur cum *Generali & Provincialibus*, aliisque Prælatibus, ita ut omnia Monasteria, omnesque professores sub eodem instituto vivant, eisdemque Superioribus ac Visitationibus subjaceant, & illa Monasteria, quæ singulariter & de per se reguntur, cum in istis cesset illa ratio, ob quam, citrà abusus & inconvenientia, practicabiles sunt exemptiones Regularium ab Ordinaria jurisdictione, à qua tamen neque omninò immunes existunt, cum subjaceant etiam in plerisque casibus recentis per supra allegatos, præsertim per *Barbof. de Episcopo dicta alleg. 10. Tamburin. Frances. Fagnan.* & alios ubi supra.

Hinc proinde, unicum fundamentum hujus partis, restringebatur ad particulares facti circumstantias, ex quibus prætendebatur istud Monasterium reperiri in quasi possessione exemptionis, ac immedia-

mediatæ subjectionis Sedi Apostolicæ, Super quo tamen maturum iudicium pro veritate efformari non potuit, cum totum ponderet à probationibus desuper faciendis; Urgebant tamen ea, quæ ex parte Archiepiscopi deducebantur, præsertim quod Abbas ab ipso Monasterio electus, confirmationem recipere ab Archiepiscopo, cui obedientiam & fidelitatem promittere solet, quod est subjectionis argumentum, ut ponderatur in *Marsicens. Jurisdictionis apud Buraui. decis. 578. numer. 9. Et in eadem 18. Februarii 1647. coram Bichio dec. 24. num. 37. par. 10. rec.* Magis verò stringebat discretiva aliorum Abbatum in eadem diocæsi, aliisque hujus regionis partibus existentium, qui noviter electi, ratione exemptionis à quocumque Ordinario ac immediatæ subjectionis Sedi Apostolicæ, ab ista confirmationem recipere solent, quod supponebatur in hoc Abbate non prædicari, Quamvis e conversò multæ darentur enunciativæ super hujusmodi exemptione, cujus non leve argumentum resultabat etiam à consuetudine, quod illud subjaceret visitationi Nuntii Apostolici, ad instar aliorum Monasteriorum exemptorum, Magnique momenti videbatur illud facti præsuppositum, quod idem Archiepiscopus *Coloniæ.* seu ejus Officialis illud Monasterium visitasset ex ejusdem Nuntii Apostolici delegatione.

MESSANEN.

PRO
ARCHIEPISCOPO
CUM

RELIGIONE HIERSOLYMITANA

Causa decisus per S. Congregationem immunitatis pro Archiepiscopo.

De jurisdictione Ordinarii loci in exemptos, præsertim in Milites Hierosolymitanos ejus jurisdictionem turbantes, Et an possit eos excommunicare, seu excommunicatos declarare, eorumque Ecclesias interdito subicere, non obstantibus specialibus privilegiis, ne excommunicari, vel aliis censuris innodari possint.

SUMMARIUM.

- 1 **C**ausa controversa.
- 2 Ordinarius potest procedere ad censuras contra Regulares exemptos habentes privilegium in specie censurarum ubi agitur de censuris illatis à jure.
- 3 Multo magis ubi agitur de re notoria.
- 4 Item possunt exempti ab eo puniri & censuris affici ob suam jurisdictionem turbatam.
- 5 Regulares prius erant subiecti Ordinario.
- 6 Concessa jurisdictione censentur concessa omnia ea sine quibus illa effectum sortiri non potest.
- 7 Privilegium competens regularibus ne possint excommunicari an procedat in casibus in quibus isti sunt subiecti Ordinariis, & de diffinitione inter jus commune & Concilium Tridentinum.

- 8 Interdictum Ecclesie apponitur ob crimen personarum & de causis ob quæ illud apponatur.
- 9 Exemptio ab interdico nunquam suffragatur illis qui sunt ejus causa.

DISC. XXIX.

UM quidam clericus inquisitus, vel à carceribus, vel à manibus familiæ Curie Archiepiscopalis *Messanen.* fugiens, in Ecclesiam Religionis Hierosolimitanæ, ejusdem Civitatis se confoverat, ministri verò dictæ Curie Archiepiscopalis, illum exinde extrahendo, ad carceres traduxissent, quidam Eques Goto, dicti Prioratus Locumtenens, alique Equites & ministri, aggrerentes hujusmodi extrahentem, utpotè ab eis reputatam præjudicalem privilegiis Religionis, accedentes armata manu ad Palatium Archiepiscopale, cum non levi scandalo Promotorem fiscalem qui erat clericus in sacris percusserunt, quemdam curiæ servientem lethaliter vulnerarunt, & carceratum violentè ad eandem Ecclesiam reduxerunt, Unde Archiepiscopus ser. ser. dictos Equites aliosque sibi adhaerentes excommunicatos per publicos edulones declaravit, ipsamque Ecclesiam interdico subjecit, Adversus quæ recurrente ipsamet Religione ad Sacram Congregationem immunitatis, ac prætendente, non potuisse Archiepiscopum contra formam suorum privilegiorum, Ecclesiam exemptam interdico subicere, ejusque milites professos excommunicare, assumptaque desuper disputatione de anno 1653. pro censurarum validitate responsum fuit, & concessa novâ audientia perlitum fuit in decisis.

In his autem disputationibus, pro Archiepiscopo scribens, distinguendo causam in duas inspectiones, unam scilicet super censuris personarum, alteram super illis loci; Quatenus ad primam pertinet dicebam, difficultatem ratione privilegiorum, cadere posse, quoties ageretur de excommunicatione lata ab homine, secus autem ubi agitur de excommunicatione lata à jure ut in præsentì ob violentas manus in clericos & personas Ecclesiasticas illatas *ex canone si quis suadente diabolo.* Illo enim secundo casu receptum est, Ordinarium, non obstante privilegio quamvis speciali circa censuras, posse exemptos declarare excommunicatos, ex clara ratione, quod ille excommunicare non dicitur, neque propriam jurisdictionem vel superioritatem exercere, sed solum declarare, seu denunciare illas censuras, jam ex juris dispositione incurfas.

Denunciatio enim tanquam inducta favore animarum, est actus qui exerceri potest etiam à non habente jurisdictionem juxta *text. expressum in clem. prima de privil. ubi Abb. Zabarell. & ceteri.* quibus relatis hanc veriore profitentur *Campani. in diversor. jur. Canon. rubr. 12. cap. 16. num. 42. Lauret. de Franch. de contro. inter Episcopos & Regulares. quest. 7. vers. contraria opinio, Gennen. in prax. Archiep. Neapol. cap. 57. num. 1.* Et hanc opinionem uti veriore mature discussio articulo, in hærendo pluribus aliis declarationibus antecedentibus, præsertim de annis 1670. & 1633. firmavit Sac. Congr. Concilii in una *Eybetten. 28. Augusti 1649.* ubi in fortioribus terminis declarata fuit valida declaratio Episcopi super incurfu censurarum contra Commendatorem Ordinis Theutonicici ob solam

911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000